

Warszawa, 12.05.2022

Brakuje woli, nie pieniędzy.

Polska ma fundusze na wygaszanie hodowli klatkowej.

Polscy rolnicy mogą dostać z UE wielkie pieniądze na transformację w stronę hodowli bezklatkowej – pokazuje opracowany przez Instytut Europejskiej Polityki Środowiskowej (IEEP) raport „Finansowanie przejścia na chów bezklatkowy w Europie”. Brakuje tylko politycznej woli: polski plan Wspólnej Polityki Rolnej został odesłany do poprawki m. in. w zakresie niedostatecznych inwestycji przeznaczonych na dobrostan zwierząt.

Pieniądze na Koniec Epoki Klatkowej już są, należy z nich tylko skorzystać. Rząd może wykorzystywać w tym celu fundusze unijne i środki krajowe, przede wszystkim budżet Wspólnej Polityki Rolnej (dla Polski jest to ponad 25 miliardów euro) czy europejski Fundusz Odbudowy, w ramach którego to Polsce przyznano najwięcej środków w UE – tak można podsumować najważniejsze wnioski z raportu Instytutu na rzecz Europejskiej Polityki Środowiskowej (IEEP), ośrodka analitycznego zajmującego się tematyką zrównoważonego rozwoju i polityki. Raport został opracowany dla fundacji Compassion in World Farming Polska, która w ubiegłym roku otrzymała pozytywną odpowiedź od Komisji Europejskiej w sprawie proponowanego zakazu hodowli klatkowej.

Analitycy IEEP podkreślają kilkakrotnie w raporcie, że choć wciąż czekamy na ostateczny kształt unijnego prawa wygaszającego hodowlę klatkową, należy je uwzględniać w planach z dużym wyprzedzeniem, ponieważ kierunek działań jest jasny, a cel, jakim jest wyeliminowanie klatek, jednoznaczny. Wsparcie dla inwestycji z pomocą funduszy WPR musi być lepiej ukierunkowane i lepiej zaprojektowane, aby skutecznie stymulować odchodzenie od hodowli klatkowej. Tymczasem w kwietniu Komisja Europejska wysłała Polsce uwagi do krajowego planu Wspólnej Polityki Rolnej. Wprost wskazywała w nich na braki planu w zakresie dobrostanu zwierząt, a komisarz UE ds. rolnictwa Janusz Wojciechowski stwierdził, że „w kwestii dobrostanu można zrobić więcej”.

Polska jest niestety pierwszym krajem unijnym jeśli chodzi o liczbę kur zamykanych w klatkach, a odsetek wszystkich zwierząt hodowanych w taki sposób to aż 81%, co stawia nas na szóstym miejscu we wspólnocie.

- Raport jest jednoznaczny: wszystkie kraje UE w najbliższej przyszłości będą musiały stworzyć nową politykę i dostosować się w całym łańcuchu produkcji i dostaw żywności do hodowli bezklatkowej. Tu presja na rolników i firmy produkujące naszą żywność będzie coraz większa, a zadaniem rządu jest prowadzenie polityki w taki sposób, aby ich wspierać i jednocześnie realizować założenia planów unijnych, takich jak Od Pola Do Stołu i zwiększać rolnictwo ekologiczne, które do roku 2030 ma objąć 25% rolnego areалу unijnego. W tej chwili w Polsce jesteśmy na poziomie 3,5%. Pieniądze na transformację w kierunku hodowli bezklatkowej, która jest częścią rolnictwa ekologicznego, cały czas są, a my nie możemy już więcej inwestować w hodowlę przemysłową w naszym kraju. Zanim więc pojawią się nowe przepisy dotyczące hodowli zwierząt w UE, można już teraz rozłożyć odejście od

hodowli klatkowej na najbliższe lata i finansowo na tym skorzystać – komentuje Małgorzata Szadkowska, członkini komitetu obywatelskiego „End the Cage Age – Koniec Epoki Klatkowej” oraz prezeska fundacji Compassion in World Farming Polska.

Autorzy proponują również rozwiązania na okres przejściowy, które powinny przyspieszyć transformację i zachęcić hodowców do mniej intensywnej i bardziej ekologicznej hodowli zwierząt. Do tych rozwiązań należy m. in.:

- Zmiana stawek VAT na żywność – żywność ekologiczna, pochodząca z hodowli gdzie dobrze traktuje się zwierzęta, byłaby obłożona niższym podatkiem VAT;
- Polityka promocyjna i finansowanie kampanii informacyjnych dotyczących żywności ekologicznej, produktów z systemów bezklatkowych i pochodzących z hodowli o wysokim dobrostanie oraz wysoki udział takiej żywności w zamówieniach publicznych;
- Europejski system oznaczania żywności, w którym uwzględniono by dobrostan hodowanych zwierząt (analogiczny do obowiązującego obecnie systemu oznaczania jajek).

Deklarację w sprawie wygaszania hodowli klatkowej Komisja Europejska ogłosiła 30 czerwca 2021 roku. Była ona odpowiedzią na Europejską Inicjatywę Obywatelską „End the Cage Age – Koniec Epoki Klatkowej”, zainicjowaną przez fundację Compassion in World Farming Polska. Proponowany kształt legislacji w tej sprawie Komisja Europejska ma przedstawić do końca 2023 roku.

*

Notatka dla redakcji:

- Compassion in World Farming Polska jest częścią międzynarodowej organizacji Compassion in World Farming, której misją jest zakończenie przemysłowego chowu zwierząt. Fundacja działa na rzecz systemu produkcji żywności, który będzie dbał o dobro zwierząt, szanował środowisko i zdrowie ludzi, a także będzie uczciwie oznakowany. Organizacja walczy o zmiany prawne, prowadzi śledztwa w Polsce i publikuje ich wyniki, pokazując, jak traktowane są zwierzęta hodowlane.
- Fundacja powstała ponad 50 lat temu w Wielkiej Brytanii i działa obecnie w 13 krajach w Europie i na świecie. Polski oddział działa od końca 2013 roku.